

DOBROGEA JUNĂ

DOBROGEA A DOBROGENILOR

Director : CONSTANTIN N. SARRY

ABONAMENTE:
Pe un an 40 Lei — Pe 6 luni 20 Lei
Anunțuri și Reclame după învoială

ORGAN NAȚIONAL DOBROGEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA:
BUCUREȘTI. — STR. PATRĂȘCU-VODA, No. 4
Manuscrisele nu se înapoiază

Suferințele Dobrogenilor în fața Parlamentului

— După notă stenografică —

D. BRUTUS COTOVU, SENATOR DE TULCEA, DESCHIDE RANA NOASTRĂ
P. S. NIFON, Episcopul Dunării de Jos, confirmă durerile Dobrogenilor

INTREG SENATUL SE ASOCIAZĂ

Cuvântarea D-lui I. MIHALACHE, Ministru al Dmenilor

D. Dr. A. Pilescu, senator de Constanța, își retrage interpelarea

Interpelarea mea era adresată d-lui ministru de domenii pentru sămânță, vite și unelte agricole, și d. ministru a avut bunăvoință să acorde un credit, mi se pare pentru Tulcea și Constanța, de 5 milioane, care să se repartizeze asupra acestor județe, așa încât m'am declarat satisfăcut și în urma înțelegerii avute cu d. ministru de domenii, mi-am retras interpelarea.

D. Paul Bujor, președinte: Se va comunica guvernului.

Interpelarea d-lui Br. Cotovu

D-lor senatori, sunt câteva zile decând o delegațiune de mai mult de 2.0 cetățeni, veniți din județele Constanța și Tulcea, s'au prezentat guvernului pentru a arăta starea desolantă în care se găsește populațiunea acestor județe, cerând guvernului ca să rezolve cât mai grabnic această chestiune.

Ca reprezentant al județului Tulcea găsesc de datoria mea ca să expun neajunsurile și starea deplorabilă în care se găsește populațiunea acestor județe, solicitând de la guvern satisfacerea cererii acestor locuitori.

D-lor senatori, Dobrogea, prin pozițiunea sa geografică, stăpânind gurile Dunării și posedând litoralul mării Negre, este provincia cea mai însemnată a țării românești, căci ea este punctul de trecere între țara noastră și orient, este plămânul prin care respiră țara la Mare.

Ei j se cuvine înfățitate ca să-i dăm atențiunea cea mai mare, ca să-i dăm posibilitatea de a se ridica din starea de ruină în care se găsește astăzi la starea de splendoare în care se afla înainte de război.

D-lor senatori, nu este un colț din pământul țării românești care să fi suferit mai mult ca pământul Dobrogei.

Pământul Dobrogei este frământat cu sânge.

Lupte aprige s'au dat pe teritoriul său, în lung și în lat.

Rând pe rând acest pământ a fost înălțat de trupele străine, de trupele ruse, de trupele germane, turce și bulgare, lăsând jaf, jale și sărăcie în urma lor. Populațiunea a fost spoliată de tot ce a avut, locuitorii luați în masă și duși ca ostatici și mare parte din ei au rămas pe acolo prin locurile în care au fost duși, din cauza tratamentului barbar la care au fost expuși la turci și la țurci.

Unii din ei au ajuns chiar prin Asia-Mică și prin alte părți și peste tot au fost decimați din cauza bolilor.

Satele au fost distruse cu desăvârșire, bisericile au fost pângărite, transformate în grajduri, chiar școlile, primăriile și celelalte clădiri ale orașului au fost distruse de dușmani.

Sunt sate curat românești, cari înainte de război numărau sute de case, iar astăzi sunt numai ruine, clădiri dărăpănate. Sunt și orașe chiar cum este Hârșova, locuite de câteva mii de locuitori, cari aveau sute de case, iar astăzi au numai câteva.

Marele local de școală de acolo, care servea ca muzeu, a fost distrus și din el au rămas numai zidurile în picior.

Intreaga operă de muncă rodnică, de timp de 40 ani, a fost distrusă de acești barbari.

Toată solicițiunea noastră o merită locuitorii Dobrogei, cari atât au suferit și cari au marl calităti.

Dobrogeanul este isteț, stăruitor, bun gospodar și om de ordine. În timp de restriște, când la 1907, valurile revoluției cuprinsese întreaga țară, când flacărele cuprinsese țara dela un capăt la altul, Dobrogenii au dat probă de înțelepciune și populațiunea a stat liniștită. În timp de război regimentele 33, 34, 13 și 74 dobrogene s'au luptat pe tot întinsul Dobrogei, s'au luptat la Mărășești și

Turtucaia, dintre cari, ca niște eroi, mulți au căzut și au făcut pe deplin datoră și ca dovadă este faptul că drapelurile lor au fost decorate de Maiestatea Sa Regele cu ordinul «Mihai Viteazul».

În timp de pace sub raportul cultural și economic, dobrogenii au făcut progrese foarte importante.

Sub raportul cultural, pot să menționez că procentul științurilor de carte este mai mare ca cel din restul țării.

Din pământ arid și sterp, cum a fost până la 1878, prin munca dobrogenilor, a devenit un pământ productiv, arabil.

Prin buna voie a locuitorilor, fără a fi siliiți de nimeni, s'au construit locuiri frumoase de școală, primării; s'au construit biserici fatnice cum puține se găsesc la noi în țară. Aceasta dovedește că un dezvoltament și o grije deosebită au acești locuitori pentru această parte a țării.

Fac apel la P. S. S. Episcopul Dunării-de-Jos să declare, în vizitele canonice pe cari le-a făcut în toate comunele Dobrogei, cu ce dragoste au fost ascultate cuvintele P. S. Sale, și îndeplinite, pentru înflorirea bisericilor și școlilor. Au fost întocmai ca sămânța cea bună—cum spune parabola semănătorului—aruncată pe un pământ productiv, care a dat roadele sale. A trebuit ca acest război năpraznic să distrugă toată opera aceasta de civilizare? Această operă de progres a acestei provincii?

Dobrogea a înaintat, pe lângă stăruințele puse de către locuitorii harnici ai acestei părți și prin sprijinul pe care l-au dat toate guvernele fără deosebire de culoare, începând dela 1878; ele n'au cruțat nimic pentru această parte a țării, cunoscând marea importanță a ei.

Fac apel la onoratul guvern să ia în considerație dreptele cereri ale locuitorilor Dobrogei, înlesnindu-le refacerea și dându-le despăgubirile la care au dreptul. Cu aceasta vor căpăta recunoștință din partea acestei populațiuni.

O voce: Ne asociem cu toții la această cerere.

Cuvântarea Episcopului Dunării de Jos

D-le președinte, d-lor senatori, mă asociez din toată inima la cuvintele rostite de d. Borș și de d. Cotov, senatori ai județului Tulcea, pentru doleanțele ce au exprimat pentru populațiunea Dobrogei.

Este prea adevărat, d-lor senatori, că Dobrogea această arteră de viață a țării noastre, această părticică, care formează ochii și plămânii scumpei noastre Români, căci prin Constanța se scurg așchițele de deasupra și de dedesuptul pământului, această părticică de țară a fost cea mai nenorocită dintre toate. Elementul românesc tot a trebuit să plece de acolo în pribegie. Județul Covurlui și orașul Galați erau suprîncărcate de populațiunea românească din Dobrogea. Și atunci oamenii de bine din Galați, s'au gândit, față cu nenorocii orfani odrasle din neam românesc, să se asocieze, să formeze comitete de ajutoare, ca să nu lipsească acest altor românesc pentru continuitatea poporului român din Dobrogea.

Este adevărat, d-lor senatori, că toate satele românești din Dobrogea sunt distruse; le-am văzut în August. Frumosele biserici nu mai sunt de recunoscut; case foarte puține mai există; lumea e dezolată și eu înțeleg foarte bine drăgostea și solicițiunea ce poartă reprezentanții județelor din Dobrogea pentru această nenorocită populațiune.

Dar, d-lor, această nenorocită populațiune nu suferă numai de aceste nevoi materiale; această nenorocită populațiune mai suferă de un lucru și mai mare, suferințele truștești ale omului sunt câteodată suportate cu mai multă ușurință,

—dar zic—această nenorocită populațiune suferă mai mult sufleteste. Această populațiune nenorocită d-lor senatori, nu mai are preoți cari să le îndulcească suferințele sufleteste.

Din toate părțile se aud strigăte ca să li se trimită preoți, însă preoți nu mai putem avea pentru că să putem satisface toate nevoile. Cauzele sunt multe. Țin numai să amintesc onoratului Senat, că acei dintre preoți cari au avut oarecare încredere să rămână pe loc, au avut să îndure cele mai mari suferinți. Pentru că să nu vă amintesc decât un singur caz, vă voi spune că un bun și luminat preot, părintele Gheorghe Dumitrescu dintr-o comună aleasă și numeroasă, din comuna Niculiței, a fost răpit de către bulgari, l'au prins, l'au tuns, l'au ras, l'au legat și cu lanțurile de brazi l'au purtat desbrăcat prin toate comunele, până a ajuns în Cadrilater.

Voci: Rușine!

În cele din urmă auz că acest brav preot s'a întors la postul său.

Cetății preoți s'au pus în fruntea mîndrelor noastre regimente și au dat binecuvântarea lor morților și au turnat balsamul cel alinător peste rănile soldaților căzuți pe câmpul de onoare. (Aplause).

Mulți s'au întors, dar foarte descurajați de ce au găsit în parohiile lor. Nu au găsit nimic din gospodăriile lor, nu au găsit unde să-și mai plece capul, și au trebuit să părăsească Dobrogea. Sunt mulți plasați în celelalte parohii, încă am fost nevoit, între conștiință și inimă să interviu pe lângă d. ministru al cultelor să ia măsuri ca ei să se întoarcă în Dobrogea. Vin să se plângă la mine și-mi spun: unde să ne ducem?

Nu avem nici casă de locuit, nu avem nici pâine de mâncare!

De aceea, încă odată zic: mulțumesc reprezentanților de Tulcea și Constanța, cari se interesează de această oproșită populațiune.

Și acum mă întreb: ce să fac? că oamenii cer preoți și dacă nu le dăm noi, au grijă alte secte să le strecoare idei subversive.

Ași avea de făcut o propunere, împreună cu reprezentanții Dobrogei, cu cari m'am consiliat, d-lui ministru al cultelor, și anume: Numai în Dobrogea am 97 de parohii vacante. Am deșertat mănăstirea Cociș, singura pe care o am în Dobrogea, de toți părinții pe care îi avem acolo, căci și pe aceea i-au luat ostatici. Nu am de unde să mai dau. Mor oamenii fără îngrijire sufletescă, și atunci ce este de făcut?

După cum în trecut bărbaii noștri de Stat și miniștrii cari s'au perindat la departamentul cultelor au avut o deosebită bunăvoință, rog și pe d. ministru actual să binevoiască să aibe o deosebită solicițiune față de preoți, și după cum s'au putut dubla salariile învățătorilor așa să facă și pentru preoți (Aplause).

Cum a făcut pentru salariile învățătorilor cari se duc să facă educațiunea și cultura națională în această parte a țării, tot așa să facă și pentru preoți. (Aplause).

Să le dubleze salariile, căci numai așa, d-le ministru, vom putea să avem elemente bune pentru Dobrogea. Vă rog aceasta din toată inima și din tot sufletul.

Cine n'a văzut Dobrogea, îl rog să se ducă să o vadă. Ce țară și ce pământ mănos! Și vă fac mărturisirea că atunci când am fost trimis ca Episcop al Dunării-de-Jos, m'am dus acolo cu timiditate, și-mi ziceam: Val! unde mă duc eu ca episcop! Eu care am fost vicar al Mitropoliei timp de 14 ani, să mă duc acum în smărcurile Dobrogei!

Și când m'am dus în vizită canonică, mi-am zis: Doamne minnat ești că ai făcut să fii trimis aici! Și despre ceace am făcut acolo, știu toată lumea, Dar, opera mea de 9 ani de zile a fost dis-

ELEMENTE ÎN VEDEREA APROPIATEI IMPROPRIETĂRII De cât teren dispune Statul în Jud. TULCEA

Comuna	Teren arabil și islaz		Improductiv	Comuna	Teren arabil și islaz		Improductiv
	Hect. m.p.	Hect. m.p.			Hect. m.p.	Hect. m.p.	
Beldaut	375.8075	499.5289		Mahmudia	150.8900		
Casincea	1233.6573	437.1342		Malcoți	201.1113	53.0162	
Râmnic	1701.2014	11.1086		Meldanețioi	246.4540	129.0000	
Dăeni	548.8984	234.4288		M. Cogălniceanu	407.4000	131.7100	
Urumbei	1829.3358			Nalbant	196.2260	25.0000	
Topolog	397.1906	125.9323		Niculitel	38.7089		
Babadag	1226.2934			Pr. Carol	162.1366	15.7566	
Baschloi	692.0792			Parcheș	36.7468	14.0000	
Camber	870.7063	26.432		Sarighiol	301.7600	71.0149	
Ceamurlî-sus	992.3074	481.9474		Somova	53.4295	100.7800	
Caramanchioi	605.6006			Telja	176.7500		
Canî-Bugeac	833.8912	73.1180		Tulcea	172.7600	171.6400	
Ciucurova	330.5417			Morghiol	19.7836		
Crisala	143.8496			Sârinasuf	118.0000		
Jurilofca	150.8612			Balabanca	292.8460		
Ortachioi	386.0375	17.1376		Carcalui	112.4884		
Sarichioi	601.6154	8.7332		Cârjelari	666.4062		
Slava Rusă	813.9223	94.1764		Cerna	148.7446		
V. Alexandri	448.8895	38.0000		Dorobanțu	1259.0507		
Zebil	193.0000	163.4650		Greci	85.5063		
Congaz	176.5000	90.9998		Jijila	17.3030		
Ceamurlî-jos	145.0000	299.2000		Luncavița	55.8840		
Aglighiol	639.9000	89.0061		Măcin	40.2660		
Albeiochioi	150.6330	358.5833		Mircea Vodă	115.4129		
Beștepe	349.1596	99.9600		Peineaga	390.3485		
Câșla	195.1000	116.1300		Pr. Nicolae	26.7500		
Cataloi	1343.9400	50.0000		Turcozia	141.9404		
Frecăței	139.5562	4.0000		Traian	398.4609		
Isaccea	16.750			Văcăreni	45.3531		

trusă de inamic. Fii, Doamne laudat! ca să putem face mai departe așa cum am făcut și în trecut, și să se restaureze tot ce s'a stricat.

De aceea d-le ministru, încă odată vă rog, în numele tuturor locuitorilor din Dobrogea și a reprezentanților lor, să faceți toate sacrificiile pentru ca să le dăm preoți, ca să nu mai suferă și sufleteste, după ce destul suferă truște.

Statul a făcut atâtea și atâtea sacrificii enorme; să facă și acest sacrificiu, care nu va fi mare, să aibe deosebită grije și solicițiune pentru această parte a țării, unde elementul românesc trebuie să fie preponderant, și să fie conștient de datoria sa, căci, oricâtă armată vom avea și oricâte întăriri vom avea, nu vor fi de nimic, dacă nu vor fi întărite sufletele acelor cari muncesc. (Aplause).

Răspunsul d-lui Ministru al Cultelor

D-lor senatori, jîn să declar că chestiunea pusă de P. S. S. Episcopul Dunării-de-Jos, va fi examinată de guvern cu toată bunăvoința. Nu pot însă să-mi iau nici un angajament în privința părții bănești, decât după ce voi supune chestiunea și colegului meu dela finanțe și consiliului de miniștri. Din partea mea, ca ministru al cultelor, îmbrățișez vederile P. S. Sale cu toată inima și în toată conștiință.

Cuvântarea d-lui Paul Bujor, președinte al Senatului

D-lor senatori, durerile populațiunii din Dobrogea trebuie să fie foarte mari, de oarece în repetite rânduri, ni s'a adus la cunoștință de aproape toți reprezentanții Dobrogei și au venit în acest scop în mai multe rânduri și delegațiuni întregi cari s'au pus în contact și cu mine.

Mă asociez în cererea d-lor senatori respectivi și rog și eu din partea mea pe guvern ca să ia în discuțiune într'unul din consilii de miniștri cele mai apropiate, această chestiune, care este urgentă. Sunt nevoi de cari nu ne putem da seama, decât numai atunci când vom ști ce se petrece acolo. Mi s'a spus că aceste suferințe sunt extraordinare, nici nu poate cineva să-și închipuie.

Rog deci, pe d-nii miniștrii cari sunt prezenți, cari sunt animați de cele mai înalte sentimente, să supună chestiunea celui mai apropiat consiliu de miniștri, pentru-ca să se dea o deslegare și o deslegare cât mai grabnică a unei chestiuni. (Aplause prelungite).

O voce: Intregul Senat se asociază. (Aprobări generale).

D. Paul Bujor, președinte: Cred că Senatul s'a manifestat în unanimitate. (Aprobări).

Proprietatea în Dobrogea.

O voce: Trebuie să se ia măsuri, ca să se liniștească spiritele.

D. General D. Lambru: Pentru vre-o lună de zile sunt liniștiți cu vorbele. (Risete).

Răspunsul d-lui I. Mihalache, ministru al domeniilor

D-le președinte și d-lor senatori, s'a făcut apel la sentimentul și la datoria noastră de țărâniști, ca să venim în ajutorul țărănilor, cari au fost în zona distrusă de război. Nu ca țaran, ci ca român, simt această datorie (aplaude), pentru că este o datorie națională ca să facem sacrificiu cu toții și să ajutăm pe aceia cari au avut nenorocul să fie isbiți mai crud de război.

Am avut prilejul să lupt atît pe frontul din Dobrogea, cât și pe frontul din Putna (aplaude) așa încât am cunoscut la față locului dezastrul care a căzut pe capul acelor locuitori, și am trăit clipa cu clipă, și am simțit clipa cu clipă senzația războiului, și am văzut că războiul nu l'au purtat numai cei tineri, ci și copiii mici și uncheșii și vitele. Și copiii din pîntecele mamei-sei a știut de durerile războiului. (Aplause).

Dar, d-lor, nu era nevoie să fi văzut cu ochii mei ca să-mi fac această datorie, ci simțul de solidaritate socială și simțul de solidaritate națională ne îndeamnă să facem astfel de sacrificii. Pătruns de acest sentiment, ce am putut, în scurtul ast timp de când sunt ministru, am făcut.

Sunt însă în neplăcuta situațiune să mărturisesc, după cum spunea adineaori onoratul d. general Lambru, că am făcut mai mult cu vorba decît cu fapta, și-mi este penibil astăzi să afirm acest lucru, dar trebuie să spun adevărul.

Am luat, d-lor senatori, o serie întregă de măsuri și socotesc că în curând aceste măsuri vor fi puse în aplicare.

Anume, în ceea ce privește însămănțările de primăvară, am luat măsuri ca să se împartă, prin banțele populare, populațiunii rurale din județele depe linia de front: Putna, Bacău, Suceava, Neamț și din județele dobrogene, într'un cuvînt în întreaga regiune a frontului.

În această privință vă pot încredința că am luat toate măsurile ca populațiunea să aibe în timpul necesar semințele de cari are nevoie, pentru a putea face arăturile de primăvară. De asemenea, țărănilor din Dobrogea, cari au cerut acest lucru, li s'a dat printr'un jurnal al consiliului de miniștri ceea ce au cerut. Așa încât, cu toții creed că se vor bucura de bunăvoință și solicițiunea noastră. Prin jurnalul consiliului de miniștri s'a acordat suma de 5.000.000 lei pentru semănăturile viitoare. De asemenea am luat măsuri ca vitele cari sun-

Informațiuni

Anumite ziare și cercuri politice își fac o permanentă plăcere, din a anunța zilnic căderea guvernului și înapoierea în față a d-lui Vaida Voevod, președintele Consiliului de miniștri.

Din cele ce vor găsi cititorii noștri în corpul ziarului, își vor putea face o idee de cât de lipsite de temel sunt toate acele avonuri și combinațiuni.

D. Gr. Ștefu, prefect de poliție la Cetatea Albă, a fost transferat în fruntea poliției din Constanța.

Cu această numire fericită nu numai poliția din localitate e ridicată la gradul de prefectură — în urma unei decizii a Consiliului comunal aprobată de Minister — ci însăși instituția se ridică în ochii locuitorilor.

D. Gr. Ștefu, bine cunoscut Constanțenilor, ca să nu mai aibă nevoie de laudele noastre, a fost însărcinat și cu organizarea poliției și serviciului de siguranță în întreaga Dobrogea și Cadrilater.

Ne felicităm ca toții de a fi putut contribui la o nouă îndrumare a serviciului polițienesc din provincia noastră.

Casa Ce trăiește a cooperăției și improprietății prin adresa No. 2979 din 26 Febr., a intervenit către Banca Națională să dispună a plăți Federației Băncilor populare din Constanța suma de trei milioane lei — bani cu cari se vor procura sămânțe pe credit plugurilor din acel județ.

Amicii noștri d. Vasile Lepădatu a fost numit revizor școlar al județului Constanța, iar d. Gheorghe Teodorescu avocat al Statului al aceluiaș județ.

D. Selian Ștefănescu, fost notar al comunei Făcra a fost numit administrator al plajii Ostrov.

Amicul nostru, d. Nicolae Georgescu, deputat de Tulcea, își va desvolta săptămâna viitoare interpellarea în chestia apei dela Constanța.

Marea aglomerare de lucrări la Ministerul de Interne pe urma dizolvării consiliilor comunale din întreaga țară, a provocat oarecare întârziere în eșirea decretelor nouilor comisuni interimare și dela noi. Aceasta dacă a dat loc de cleverie la unii, să nu descurajeze pe alții.

Comisiuni interimare

JUD. TULCEA

Babadag
Olvia Chiorpac preș., Ion Dimitrescu vice-preș., Dumitru Tarara, Tanase Apostol, Ion D. Grigoraș, Ilie Mihăilescu, Nicolai Hr. Ivan, Dragu G. Dascalu, Maria C. Căciulescu, membri.

Sarichioi
Coman Potăpie, preș., Nichita Teodorof și Dimitru Agaion membri.

Nalbant
Gheorghe Gr. Gheorghe, preș., Velicu T. Stoian și Dimitru Matei, membri.

M. Căgălniceanu
Petrache Soare, preș., Cralin Jelin și Tanase Costea, membri.

Malcoci
Anton M. Ancari, preș., Iohan Tiuric și Anton Tudorescu, membri.

Beștepe
Nicolae Șelcu, preș., Toader Toma Pavel și Vasile Polțarac, membri.

Jurilofca
Grigore Blorhe, preș., și Stoicu Stoian și Simion Silivestru, membri.

Dorobanțu
Ion Militaru, preș., Ion Buzatu și Nicolai Pascu membri.

Telița
Costea Silav, preș., Serghe Damina și Gh. Stan membri.

Niculțel
Neculai Călin, preș., Ilie Grădinaru și Ilie Moldoveanu, membri.

Luncavița
Ghiță A. Ioniță, preș., Traian Gheorghilevici și Gh. N. Paraschiv membri.

Corugea
Ștefan Ionescu, preș., și Victor Ionescu și Gh. Baciu, membri.

Casinca
Ion Opreșan, preș., Radu Chițu și Gh. Nistor, membri.

Cataloi
Dimitriu Irim, preș., Danila Miralen și Haralambi Penu, membri.

Topolog
Nița Butoi, preș., Dimitru Ion Olteanu și Pavel Neceanu, membri.

Pr. Carol
Iordache Barbu, preș., Ion Turlița și Ștefan Manole, membri.

aduse din Transilvania să fie distribuite, de către comisiunile instituite acelor cari au mai multă nevoie de ele. Aceasta măsură am luat-o de comun acord cu colegul meu dela război, d. general Rășcanu. Ministerul de război dispunând acum de un stoc de câteva mii de vite, d. ministru general Rășcanu a instituit o comisiune care să se ocupe cu distribuțiunea vitelor după cerințele cele mai echitabile.

Este adevărat, d-lor senatori, că la început se luase dispoziția ca să se împartă vite celor cari au fost mai mult vătămați de război, între alții și invalizilor. În urmă s'a luat dispoziția ca să se dea vite acelor cari au nevoie mai mult pentru facerea muncilor agricole și socotesc că cu chipul acesta producțiunea țării va fi mai asigurată ca oricând, această garanție putând da posibilitatea sătenilor să-și facă muncile de primăvară.

Astfel fiind, pot să vă încredințez, că ministerul își da toate silințele pentru ca productivitatea să poată fi cât mai mare. Îmi place să cred că energia diferitelor asociațiuni va fi în înălțime și pentru acest lucru socotesc că e bine ca apelul care l'ați făcut guvernului d-voastră, d-lor senatori, să-l faceți și organelor locale, constituite, ca prin toate mijloacele să se îndemne indivizii, instituțiunile profesionale, agricole, etc. ca să aducă vite, că nu e cu puțință ca ministerul să aducă stocuri mari de vite pentru că experiența a constatat că vitele aduse în număr mare au murit pe drum.

Pe de altă parte, tocmai pentru că să ee poată cumpăra mai cu înlesnire, am

dispus ca să se aducă din Transilvania, de unde primim oferte ca să le dăm în schimb semințe. Am pus toată stăruința pe lângă membrii guvernului, cari au intrat în consiliul dirigenț, ca să intervină să se rupă granițele, însă ni s'a arătat că singura piedică este chestiunea valutei, fiindcă este o prea mare diferență între leul nostru și coroane și când nu va mai fi această diferență nu vor mai fi piedici.

Voiu sărui ca lucrul acesta să se rezolve cât mai repede. Dar d-lor, problema în mare a refacerii locuinței celor cari au fost atinși de război, nu se poate rezolva nici de ministerul domeniilor, nici de acele societăți singuratiche la cari s'a făcut apel.

Există o direcțiune a refacerii și aceasta deși există mai bine de un an de zile, nu a lucrat aproape nimic; când a lucrat, nu a avut în vedere interesele locuitorilor, ci mai mult interesele electorale — nu volesc să fac însermări, ci numai niște simple constatări — va trebui ca acea direcțiune a refacerii să fie organizată cât mai curând. Când am intrat în guvern era vorba de un minister al refacerii naționale.

Socotesc că aceasta este de neapărată urgență și dacă nu un minister al refacerii naționale, este nevoie cel puțin de o direcțiune a refacerii regiunilor distruse de război, care va trebui să fie bine organizată ca să poată pași cât mai de grabă la împlinirea necesităților atât de mult simțite. Și zic „cât mai de grabă” căci este o veche vorbă latinească: „Că cine dă repede, da de două ori” și fapt este că la noi s'a dat până acum puțin și târziu. (Aplause).

INTERVIEW

CU

d. doctor Jean Cantacuzino,

ministru delegat al României la Conferința de Pace

Situația noastră externă. — Succesele d-lui Vaida-Voevod la Paris și Londra. — Problema Basarabiei. — Când se întoarce d. Vaida?

Pentru a pune capăt tuturor avonurilor ce circulă asupra situației guvernului, care — dacă ar fi să credem zările opoziției — a căzut până acum în fiecare zi din capul conducerii, și pentru a învedera însemnata misiune și frumoasele rezultate obținute în străinătate de către d. Vaida Voevod, șeful guvernului, reproducem interviewul luat de confratele nostru „Țara nouă” d-lui dr. Jean Cantacuzino, o personalitate al cărei cuvânt stă deasupra oricărei bănueli de ușurință în expresii, ori de considerațiuni de partid.

„Am fost primiți pretutindeni cu o mișcătoare dragoste. Nu mai era o simplă oficialitate care încearcă obișnuita bunăvoință, ci expansiunea curată a unor sentimente de profundă prietenie. D. Clemencau, d. Deschanel, toți ne-au arătat aceeași cordialitate. Pot spune că în toate chestiunile Franța ne dă tot sprijinul în chestiunea Ungariei și a Basarabiei concursul Franței a fost extrem de prețios. Și mulțumită acestui sprijin chestiunea Dunăreană (Gurile Dunării) a fost repusă în studiu în avantajul nostru.”

„Ce impresie a făcut d. Vaida Voevod la Paris și Londra?”

„Impresiunea personală făcută de d. Vaida a fost excelentă. Un fapt. D. Lloyd George, văzând că e de bine informat d. Vaida Voevod în chestiunea ungară, l'a rugat să vină la Londra când se va dezbate la consiliul de ambasadori chestia ungară, spre a lămurii conferința.

D. Vaida-Voevod a avut darul să câștige nu numai încrederea dar și o deosebită prietenie a d-lui Lloyd George.”

„În țară sunt oarecare îngrijorări provocate de demersurile făcute de delegația ungară la Paris?”

„Putem fi liniștiți. Eforturile delegației ungare nu vor avea succes. În adevăr, ungarul izbutiseră să alungă pe unii prelați englezi prin acuzațiunea care ne-o aduceau de persecuțiune religioasă. D. Vaida vorbind individual cu fiecare dintre înalții prelați, a răsuțit să-i convingă de neexistența acestor persecuțiuni și de lărga toleranță a guvernului față de confesiunile religioase.

„Dar problema Basarabiei?”

„Chestiunea Basarabiei e pe cale foarte bună. Înfrângerea generalilor țariți ne-a înlesnit mult situația noastră.”

„Când se întoarce d. Vaida?”

„Nu am înțeles campania prea puțin cugătată pe care o duc unii oameni politici spre a determina întoarcerea precipitată a d-lui Vaida. Prezența sa la Londra atât timp

cât se discută chestiunea ungară, este absolut necesară.

Nu se poate întoarce decât după ce se a termina chestiunea ungară la Londra și va rămâne câteva zile la Paris de unde apoi va pleca la Roma.

„Situația noastră la conferința de pace în ultimul timp?”

„Situația cât se poate de bună. Dela venirea noastră la Paris, în toate chestiunile de interes comun privitoare la Ungaria, orice demers se face în strânsă legătură cu Cehoslovaci și cu Serbo-Sloveni.

Nu trebuie să ne îndoim o clipă și să fim siguri de o izbândă desăvârșită a dreptei noastre cauze.”

Banca Cerealiștilor

SOCIETATE ANONIMA

Centrala: București

CAPITAL LEI 25.000.000

Sucursală Constanța, Bulv. Elisabeta No. 4

Aduce la cunoștința publică că începând activitatea face orice operațiuni de bancă și anume:

Scout, împrumuturi pe efecte, în conturi curente garantate și deschise, operațiuni de bursă, ca cumpărări și vânzări de efecte, executări de ordine de bursă, încasări de efecte, cupoane, polițe, etc.

Liberează accreditive asupra legăturilor sale din țară și străinătate pentru cumpărări de mărfuri.

Secțiune specială pentru operațiuni de cereale, mărfuri, import, precum și orice afaceri în legătură cu aceste operațiuni.

Primește depuneri spre fructificare la vedere și pe term.

P. ȘAPIRA

Furnizorul Curții Regale

Cesornicării și Bijuterie

— CONSTANȚA —

Cel mai bogat și sortat magazin din toată Dobrogea

Cesornice de tot felul, bijuterii veritabile și de fantezie

Cadouri pentru logodne nunți și botezuri

Verighete model 1920

P. S. Bilete de loterie se vând tot la

„ȘAPIRA”

Constanța

Conducătorul C. N. MORARU, înaintându-se în Constanța și stabilindu-se în strada Alexandru Cel Bun No. 17, și-a reluat ocupațiunile, însărcinându-se cu faceri de proiecte expertize și orice lucrări atîngătoare de ramura arhitectonică.

ȚARANI!

Țintuiți pentru totdeauna la stălpul mișeliei, pe D-r GHEORGHE BARZANESCU, GHEORGHE POPA-Peetlia, NICOLAE POPA, frate-său NIȚA MANOLESCU, dela Turcmurfat și Avocatul N. D. CHIRESCU.

Aceștia v'au trădat, după ce v'au sărutat,—ca și Iuda pe Christos. Intrebați-i, oriunde îi veți întâlni: Pentru ce au venit și de ce au plecat din mijlocul vostru? Și fiindcă vor tăcea ca neomenii, întoarceți-le și voi spatele, pentru totdeauna. Sculptându-i, le veți face prea mare cinste!

TURTUCAIA

Răspuns d-lui General Aslan

de General I. BASARABESCU.

b) Omisiuni

Este adevărat că am omis să vorbesc în scrisoarea mea din „Arena” de ordinul 128 din 21 August 1915, și aceasta este singurul adevăr din răspunsul D-lui General Aslan.

Am omis acest ordin pentru că nu era nici un ordin de operație, nici un ordin de executat, era un ordin observator adresat personal mie și nu avea nici o legătură cu operațiunile dela Turtucaia.

Prin acest ordin D-sa îmi face observația: „că apărarea înaintată a Capului „de poș” s'a retras prea curând deși instrucțiunile date în această privință prescriau ca retragerea să se facă astfel încât să se întârzie retragerea înamicului”.

D-sa mai adăogă în scrisoarea sa că aceste trupe nu aveau în fața lor decât cavalerie și că un batalion poate lupta cu o Divizie de cavalerie descălcată.

Instrucțiunile la care se referă D-l Comandant al Armatei 3-a, în ordinul său observator au fost date de Marele Stat-Major — fac această mențiune ca nu cumva opinia publică să facă greșala atribuindu-le D-lui General Aslan.

D-sa nu a dat nici o directivă, nici o instrucțiune sau vreun ordin de operație ci numai crâmpetele de ordin care se vad în scrisoarea mea.

Din ordinul 128, D-sa face omisiunea a arată că mi-a împuțat și faptul că nu am susținut apărarea înaintată, lipsind astfel de energie și spirit ofensiv.

Prin acest ordin observator D-l Comandant al Armatei 3-a face singur dovadă că, dacă D-lui nu dăduse nici o instrucție, nu și-a dat osteneala a citi măcar instrucțiunile date de alții. În adevăr D-sa confundă apărarea înaintată a capului de pod cu trupele de acoperire care se găseau la circa 40—50 km. depărtare de Silistra.

Aceste trupe nu trebuiau întărite dela grosul Diviziei, căci atunci s'ar fi deplasat linia principală de rezistență și instrucțiunile prevedea clar că trupele de acoperire se vor retrage spre capul de pod, unde se va rezista cu ultima energie.

D-l Comandant al Armatei 3-a când afirma că trupele de acoperire au fost atacate numai de cavalerie nu vrea să spună că aceasta cavalerie avea multe mitraliere și chiar tunuri, pe când trupele de acoperire aveau numai pușca.

D-l General mai afirma că un batalion poate lupta cu o Divizie de cavalerie descălcată. Ași dori să-mi spună D-sa pe unde știe că cavaleria Bulgară a luptat descălcată? și apoi în toate cazurile un batalion poate lupta cu o divizie de cavalerie? Chiar când un batalion este înșirat pe un front de 35—40 km, cum era cazul trupelor de acoperire?

Dacă D-l General și-ar fi pus ipoteza că o parte din cavaleria bulgară profitând de iuțala calului a întors pozițiile trupelor de acoperire, pe când cealaltă parte făcând presiune cu tunul și cu

bazar D. Abramovici & Arnold Birnbaum

Reprezentanți de Comerț și Asigurați

CASSA de SCHIMB

Incasso-Informațiuni

Industria Chimică

„BRILLANT”

„ABA”

Ceară Roșie, Cerneluri, Tușuri, etc.

CONSTANȚA—Str. Carol, 46.

AGENȚIA PRINCIPALĂ

Societății Române de Asigurați Generale

„GENERALA”

Incheie asigurări de:

„VIATA” în condițiunile cele mai noi.

„ACCIDENTE” Individuale și colective

Asigură contra daunelor de:

INCENDIU TRANSPORT și GRINDINĂ

REPREZENTANȚE GENERALE:

MASURA

Societate Anonimă Română de Măsură. — Capital Social 3.000.000

Greutăți de Alamă și Fontă. — Măsurile de Capacitate de Zinc Cositor și Sticlă

Măsurile metriche Lemn, Oțel și Rulete. — Cântare, Balanțe și Zecimale.

Articole de precizie pentru Laboratoare.

H. C. KEIN

Fabrica de Champagne București

Depozit permanent de:

Butele cu Marca Vervy-Blanche, Carte Blanche,

Cuve Rezerve, H. C. Kein, Royale, Grevy.

„PIVNIȚELE MAR-OCNEANU”

Cratoya-Drăgășani

VINURI SPECIALITAȚI ÎN BUTELII

ȘI VASE